

Uvodnik

Frontartikolo

Mednarodno prijateljsko srečanje esperantistov v Brežicah predstavlja novo obliko delovanja in proslavljanja dneva esperanta 26. julija. Po zaslugi prizadevnih članov in članic KEP je to srečanje zgled, ki ga je treba posnemati, morda tudi s spreminjanjem kraja dogodka. Važno je ohraniti sproščenost in neformalnost srečanja ter vedno ponuditi tudi krajevne posebnosti in zanimivosti. Organiziranje vsakega takega dogodka pa zahteva nemalo truda in požrtvovalnosti. Ali bomo to zmogli tudi v prihodnje?

Ljubljansko esperantsko društvo ima prenovljena pravila, ki so objavljena v tej številki našega biltena. Želimo in upamo, da je s tem sicer administrativnim korakom zaključeno obdobje stagnacije društva in da bo društvena dejavnost pridobila nov zagon in zlasti vzpodbudila povratek in pridobitev članov in prijateljev esperanta. IO ZES

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

Sodelovanje z osnovnimi šolami

ZES išče načine in prijeme, kako ponovno stopiti v kontakt z mladimi in jim vzbuditi zanimanje za učenje in spoznavanje esperanta. Nedvomno so šolarji prava ciljna množica, ki je odprta za pridobivanje raznih znanj in pri kateri so propedeutični učinki esperanta najbolj pričakovani. Problem na strani ZES in esperantskih društev je pomanjkanje kadrov, ki zmorejo pedagoško delo z otroki in so voljni »pro bono« žrtvovati svoj čas za ta cilj. Na strani šol žal ni programskih zavez in sredstev za učenje esperanta, vendar se v množici šol najdejo ustanove in posamezniki, ki so pripravljene neodplačno razširiti svoje vzgojne naloge vsaj z osnovnim spoznavanjem esperanta.

Tako smo v letu 2014 s predavanji obiskali OŠ dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici ter spodbudili uspešno sodelovanje OŠ Simona Jenka iz Kranja na likovnem natečaju tržaškega esperantskega društva.

Sodelovanje z OŠ Simona Jenka se nadaljuje tudi letos. V Tednu vseživljenskega učenja (TVU) 19. maja je imela Nika Rožej predstavitev esperanta za šolarje. Povedala je nekaj zanimivosti iz življenja dr. Zamenhofa, pozdravili so se in se predstavili v esperantu. Naučili so se pesmico *Marko saltas*, jo zapeli in zaplesali. 15. junija

pa so učenci imeli na vrtu šole različne nastope in aktivnosti, da so zbirali denar za občolske dejavnosti. Skupina g. Stanke Prezelj je nastopila s plesom *Marko skače* v esperantu.

Nika Rožej na OŠ Simona Jenka v Kranju

Za letošnji Evropski dan jezikov 26. septembra načrtujemo predstavitve esperanta na več OŠ po Sloveniji. O odzivih šol in uspešnosti nastopov bomo še poročali. Eden od pomembnih ciljev teh predstavitev je doseči, da bi se pouk esperanta ponovno uvedel vsaj kot izbirni program v slovenske osnovne šole. O.K.

Iz dejavnosti EDL

El la agado de ESL

Zapisnik

izrednega občnega zbora Esperantskega turističnega društva Ljubljana, ki je bil v soboto, 6. junija 2015, ob 10.00 v Ljubljani na Štefanovi 9.

Prisotne je pozdravila predsednica društva Nika Rožej. Ugotovila je, da je bil izredni občni zbor sklican pravočasno in da je bilo z vabilom dostavljeno gradivo: predlog dopolnjenih pravil društva, pregled dopolnil k pravilom društva s komentarjem in pisna izjava za predhodno glasovanje o predlogih dveh sklepov, o katerih odloča izredni občni zbor. Predsednica društva je tudi ugotovila, da lahko občni zbor glede na število prisotnih in pravilno izpolnjenih pisnih izjav veljavno odloča o predhodno pripravljenih sklepih. Podpisna lista in pisne izjave so priložene k izvorniku zapisnika.

Priprava na izredni občni zbor

Predlagan je bil naslednji **dnevni red**:

1. Ugotovitev sklepčnosti in izvolitev organov občnega zbora
2. Obrazložitev in razprava o dopolnitvah Pravil Esperantskega društva Ljubljana, sprejetih na rednem občnem zboru ETD Ljubljana dne 14. 3. 2015, ter glasovanje o predlogu dopolnjenih Pravil.

Predlog sklepa k 1. točki dnevnega reda:

Za organe izrednega občnega zbora se izvolijo kot delovni predsednik - Ostoj Kristan, kot zapisnikar - Meta Duhovnik in kot overovatelja - Janez Jug in Nika Rožej.

Predlog sklepa k 2. točki dnevnega reda:

Sprejmejo se dopolnjena Pravila Esperantskega društva Ljubljana v besedilu, kot je predlagano v gradivu za ta izredni občni zbor.

Predsednica društva je dala na glasovanje predlog sklepa k 1. točki dnevnega reda. Izid glasovanja: ZA = 16 glasov, PROTI = 0 glasov, VZDRŽANIH = 2 glasa. **Sklep je bil sprejet.**

Na osnovi glasovanja je predsednica društva predala besedo delovnemu predsedniku izrednega občnega zbora Ostoj Kristanu. Ta je povzel dogajanje v zvezi z registracijo Pravil društva, ki so bila sprejeta na rednem občnem zboru 14. 3. 2015.

Na našo vlogo za registracijo sprememb Pravil društva je Upravna enota Ljubljana z dopisom št. 215-513/2015-2 z dne 24. 4. 2015 zahtevala dopolnitev in popravke določenih pomanjkljivosti. Glede na datum prejema dopisa UE Ljubljana je rok za predložitev usklajenih Pravil društva ali za zaprosilo za podaljšanje roka 15. junij 2015.

V predlogu dopolnjenih Pravil, ki je bil kot gradivo poslan z vabilom za ta izredni občni zbor, so bile izbrane opcije in dopolnila, ki v vseh primerih izpolnjujejo zahteve iz dopisa UE Ljubljana.

Po razpravi in pojasnilih v zvezi z uporabo določb Pravil je dal delovni predsednik na glasovanje predlog sklepa k 2. točki dnevnega reda. Izid glasovanja: ZA =

18 glasov, PROTI = 0 glasov, VZDRŽANIH = 0 glasov. **Sklep je bil sprejet.**

S tem je bil predlagani dnevni red izčrpan. Izredni občni zbor je bil zaključen ob 10.45 uri.

Ljubljana, 06. 06. 2015

Delovni predsednik:	Zapisnikar:	Overovatelja:
mag. Ostoj Kristan	dr. Meta Duhovnik	Nikolaja Rožej
		mag. Janez Jug

Priloge:

- Podpisna lista in pisne izjave
- Čistopis Pravil društva z dne 6. 6. 2015

Veljavnost novih Pravil društva

Čistopis novih Pravil društva je objavljen v tej številki biltena na zadnjih straneh. Pravila so začela veljati 12. junija 2015, ko je bila opravljena registracija na Upravni enoti Ljubljana. Društvo že ima nov žig in uporablja nov poštni naslov: Trebinska 14, 1000 Ljubljana. *O.K.*

Tretja seja IO EDL

Tretja seja Izvršnega odbora društva je bila 1. julija 2015 na Štefanovi 9. Prisotni so bili štirje člani IO in predsednik Nadzornega odbora društva. Na dnevnem redu so bile tehnične priprave na dogodke v poletnem času in dogovor o udeležbi na prireditvah.

Pripravljen in razposlan je bil osnutek dopisa ZES osnovnim šolam s ponudbo za nastope in predstavitev esperanta v okviru evropskega dneva jezikov 26. septembra.

Za udeležbo na mednarodnem prijateljskem srečanju esperantistov v Brežicah 25. julija je bila dogovorjena delegacija EDL. Ostoj Kristan in Meta Duhovnik pa bosta predhodno obiskala prireditelja in dostavila rekvizite in gradivo za razstavo, s katerimi razpolaga ZES.

Za konferenco Alpe-Jadran v Opatiji 9. do 11. oktobra bo Ostoj razposlal po elektronski pošti vabilo in začasni program prireditve. Oboje se objavi tudi v septembrski številki biltena Informacije / Informoj.

Po možnosti se bomo udeležili tudi Bogračfesta v Lendavi 29. avgusta in pohoda na tromejo na Peči nad Ratečami 13. septembra. Tu je potreben le dogovor za morebiten skupen prevoz. *O.K.*

Četrti jezikovni večer v esperantu

V sredo, 1. julija je bil izveden četrti jezikovni večer v esperantu v skladu s programom dela ED Ljubljana. Ob 19.00 uri je po seji IO besedo prevzel Milan Škrlič. Prisotnih je bilo 6 članov društva: Nika Rožej, Metka

Duhovnik, Janez Jug, Jernej Lindič, Milan Škrlić in Ostož Kristan. Tema večera so bile čebele in čebelarstvo. Milan je pripravil kar dolg članek v esperantu, katerega je bral po odstavkih, prisotni pa smo sproti spraševali o pomenu in predlagali enakopomenske ali boljše izraze. Ostož je namreč samoiniciativno predhodno pripravil tudi kratek pojmovnik esperantskih izrazov o čebelarstvu, pretežno iz slovarja Mice Petrič.

Kot po navadi je živahno debato v esperantu na koncu omejila pozna ura. Dopolnjeni, a nekoliko skrajšani članek Milana Škrlića, je v rubriki *Leposlovni kotiček / Beleta angulo*. O.K.

Milan Škrlić (desno) in Ostož Kristan med razpravo

Iz dejavnosti KEP

El la agado de EKP

V stalni rubriki, posvečeni dejavnosti Kluba esperantistov Posavja, so prispevki, ki so jih pripravili člani kluba, ali pa urednikovi povzetki iz raznih dokumentov, poročil, zanimivosti itn. v zvezi z aktivnostmi KEP. KEP sicer sam intenzivno in

sprotno obvešča esperantsko srenjo ter lokalno in širšo javnost o svojem delu.

Sukcesplena Internacia Renkontiĝo

Sabaton, la 25an de julio 2015 la slovenia urbo Brežice gastigis regionan internacian amikecan renkontiĝon de esperantistoj, kiun organizis la Klubo de esperantistoj de Posavje (EKP) sub la gvido de Anton Mihelič kaj la Slovenia Esperanto-Ligo (SIEL). Krom la lokaj membroj de EKP kaj membroj de aliaj slovenaj esperantistaj asocioj la renkontiĝon partoprenis ankoraŭ kvardek esperantistoj pleje el la najbara Kroatujo. La tuta nombro de partoprenintoj estis 55.

La renkontiĝo sub la titolo »Regiona kunlaboro inter esperantistaj asocioj« estis organizita honore al la 128-a datreveno de la eldono de la Unua Libro de la kreinto de

Esperanto L.L. Zamenhof la 26-an de julio 1887, kiun ni celebras kiel la Internacian Esperanto-Tagon.

La tuttaga renkontiĝo komenciĝis per kolektiĝo de la partoprenantoj inter la 9-a kaj 10-a horoj en la Urbo-domo de Brežice, kiu afable malfermis la pordon por gastigi nin.

Edo Zanut kaj Peter Simonišek ĝoje registrantaj gepartoprenantojn

La aranĝo en la salono estis solena, kongrua kun la celo de la okazaĵo: »origita« skulptaĵo de L.L. Zamenhof, esperanta standardo, surskribaĵo »Eŭropa – Egalrajteco – Esperanto« kaj bela bukedo el la hejma ĝardeno. Sur la muro estis LCD-projekcio de la oficiala afiŝo de la renkontiĝo kaj la oficialaj signoj de la Esperanto-Tago kaj de la ĉi-jara jubilea 100-a Universala kongreso de Esperanto en Francujo, kiu komenciĝis ĵus la tagon de la kunveno de Brežice.

En la antaŭĉambro de la salono: ekspozicio de esperanta literaturo (Libro servo de SIEL) kaj de lokaj turismaj prospektoj.

Ekspozicio de turismaj prospektoj kaj esperanta literaturo

Dum la solena inaŭguro, je la 10-a horo, eksonis la esperantista himno, per kiu komenciĝis la oficiala parto de la renkontiĝo. Tuj sekvis bonveniga alparolo de la

prezidanto de EKP Anton Mihelič, kiu enkonduke salutis la prezidanton de SIEL Janez Jug, prezidanton de la Kroata Esperanto-Ligo (KEL) Anto Mlinar, la vicurbestrinon de Brežice Katja Čanžar kaj ĉiujn aliajn partoprenantojn de la renkontiĝo.

La partoprenantoj dum la ludo de la himno »Espero«

Sinjoro Mihelič prezentis la programon de la kuniĝo emfazante la celon de la renkontiĝo kaj dankis al la Municipo de Brežice kaj al la Urbodomo pro la subteno kaj helpo ĉe la plenumo de tiu internacia aranĝo.

La vicurbestrino detalege prezentis la gastiganton de la renkontiĝo la Municipon de Brežice, aparte sciigante la aŭskultantaron pri investaĵoj en la infrastrukturon, lernejojn, infanĝardenojn kaj en la disvolvigon de turismo. Ŝi ankaŭ elstarigis la ĉi-momente plej grandan konstruejon en Slovenujo, la konstruadon de la akvoenergia elektrejo Brežice, de la estonta sporta parko kaj akvocentro kaj la estontan konstruon de la akvoenergia elektrejo Mokrice.

Anton Mihelič bonvenigis la partoprenantojn

Poste prezidanto de SIEL Janez Jug eldiris kelkajn pensojn pri la graveco de la renkontiĝo. Sekvis la ĉeftemo de la renkontiĝo – ĝin prezentis Anton Mihelič. La sekvantan viglan diskuton egalrajte gvidis prezidanto de EKP kaj prezidanto de SIEL.

La centra mesaĝo de la enkonduka prelego kaj diskuto estis, ke estas necese esence plibonigi la intersocietan interŝanĝon de vizitoj per aktiva kunlaboro ĉe multaj jam tradiciaj kaj ankaŭ novaj esperantistaj aranĝoj en kampoj kiel edukado, kulturo kaj amuzo, turismo kaj sporto. Sed aparta atento devas esti dediĉita al reciproka informado kaj helpo ĉe plenumado de diversaj aktivecoj en esperantistaj societoj.

Kiel aldonaj finoj Anton Mihelič prezentis la laboron de la loka EKP de ties fondo ĝis hodiaŭ.

Sekvis la kultura programo kiun profundigante kaj altkvalite plenumis la kantistoj de la gea ĥoro »Franc Bogovič« el Dobova. Kiel frandaĵon ili kantis la slovenan popolan kanton »Prav lepo je res na deželi« en Esperanto (»Ĝojigas min ...«). Sekvis kelkaj recitaĵoj de poemoj de la aŭtoroj Ivana Vatovec kaj Srečko Kosovel el la buŝoj de Ivana Vatovec, Reneja Mihelič kaj Anton Mihelič.

Gea ĥoro KD »Franc Bogovič« el Dobova kantis ankaŭ la slovenan popolan kanton en Esperanto »Ĝojigas min ...«

Dum la paŭzo en la Urbodomo la gastigantoj aranĝis por la partoprenantoj regalon kun gustumado de altkvalita »urbestra vino«. En tio elstaris Reneja Mihelič kun siaj afablaj genajbaroj kaj Ivana Vatovec; ili preparis frandindajn hejmajn manĝetojn, hejman sukcon kaj eĉ fontan akvon.

Sekvis prezento de multspecaj aktivecoj de nombraj kroataj, de unu bosnia kaj de slovenaj esperantistaj societoj. Tre aktiva, vigla kaj enhave profundigita diskuto montris, ke la partoprenantoj komprenis la ĉefan celon de la renkontiĝo kaj ke samtempe ili sentis sin komforte, kion oni povas konkludi el la multnombraj laŭdoj de la partoprenantoj eldiritaj al la organizantoj. Ĉi tie necesas nepre emfazi, ke tute ne mankis deziroj kaj iniciatoj por interŝanĝo de vizitoj kaj aktiva kunlaboro de slovenaj geesperantistoj okaze de nombraj anoncitaj kroataj aranĝoj kaj inverse.

Multaj reprezentantoj el Kroatujo kaj el Banja Luka donacis al EKP iom da tre interesa literaturo kaj kelkajn

laŭtemajn memoraĵojn. Miĉo Vrhovac el la societo de Banja Luka »Mondo« eĉ senakompane kantis en esperanto la vaste konatan serban kanton «*Ima dana*» (*Iujn tagojn*).

Post la fino de la programo en la Urbodomo ĉiuj partoprenantoj 'ĉiamigis sin' per kuna foto antaŭ la Urbodomo kaj sekvis rigardado de la kolektoj de la Muzeo de Posavje en la kastelo de Brežice.

En la kastela korto la gastoj estis akceptitaj kaj salutitaj de la direktorino de la muzeo sinjorino Alenka Černelič Krošelj, kiu poste kun sia kolego gvidis la rigardadon. La Muzeo de Posavje estas enhave tre diversspeca, riĉa kaj moderna kaj ĝi ofertas al la vizitantoj vere unuarangan enrigardon en la vivon de la urbo kaj de la regiono de pratempo ĝis hodiaŭ.

Post la vizito de la muzeo Ivana Vatovec prezentis al la gastoj la ĉefajn karakterizaĵojn de la urbo Brežice. La renkontiĝo finiĝis per agrabla kuniĝado en la turisma farmobieno Vimpolšek.

Kaj nun ankoraŭ la grupa foto antaŭ la urbodomo de Brežice, kie okazis la amika renkontiĝo

Malmultnombraj membroj de EKP, sub la gvido de la prezidanto Anton Mihelič, kiu portis la ĉefan ŝarĝon de la renkontiĝo, sukcesis organizi neriproĉeblan, enhavoriĉan internacian renkontiĝon de esperantistoj, kiu trovas vastan resonon kaj povas esti ekzemplo por ĉiuj estontaj similaj renkontiĝoj.

La renkontiĝo donis gravan iniciaton por denova refortigo de kunlaboro inter la kroataj, bosniaj kaj slovenaj esperantistoj, kiu estis jam ege bone disvolvita en la pasinteco.

La sola manko de la renkontiĝo estis la nepartopreno de la esperantistoj el Aŭstrujo, Hungarujo, Italujo kaj aliaj najbaraj landoj, escepte de Kroatujo kaj Bosnio. Kialoj por tio estas certe pluraj, inter ili la universala kongreso de esperantistoj en la tempo de la 25-a de julio ĝis la 1-a de aŭgusto 2015, la troa distanco kaj ankaŭ la financaj malfacilaĵoj ĉe esperantistaj ligoj, societoj kaj unuopuloj.

Tamen necesas emfazi, ke la renkontiĝo estis riĉe anoncita en multaj komunikiloj (TEA Bulteno el Triesto, Tempo el Zagrebo, Eŭropa Bulteno – organo de Eŭropa Esperanto-Unio, Balkana Verda Stelo – la nula numero de la estonta organo de balkanaj esperantistoj, retpaĝoj de EKP, SIEL, Kroata Esperanto-Ligo kaj de la Esperanto-Societo de Maribor, FB-profilo de la prezidanto de EKP, kaj retpaĝoj de diversaj esperantistaj organizaĵoj tra la mondo...).

La aranĝo havis ankaŭ sian propran retpaĝon kaj oficialan afiŝon, kio certigis la tutecan bildon de tiu grava internacia esperantista okazaĵo en Brežice.

Malgraŭ la malfavoro, kiun nuntempe esperantistoj ĝuas ĉe ni kaj en la mondo, niaj spertoj kaj travivaĵoj dum ĉi tiu internacia renkontiĝo en Brežice ebligas nin konkludi kun dankemo, ke Municipo de Brežice, la Urbodomo, Muzeo de Posavje kaj la turisma farmobieno Vimpolšek faris sian plej bonan, por ke tiu tago restu ĉiam en agrabla memoro de la partoprenintoj. *Teksto: Rudi Mlinar kaj Anton Mihelič, fotoj: Rudi Mlinar, Anton kaj Reneja Mihelič kaj Peter Simonišek, esperantigis: Tomaž Longyka.*

iz dejavnosti EDM

El la agado de ESM

Nova ŝtevilka glasila *Espero*

Na spletiŝĉu EDM <http://esperanto-maribor.si/> je na razpolago za branje in kopiranje v formatu pdf nova ŝtevilka druŝtvenega glasila *Espero* z datumom junij 2015. Pod rubriko *Dogodki / Okazaĵoj* kliknite na *Glasilo / Bulteno* in pokazale se vam bodo slike naslovnic vseh ŝtevilki v zadnjih treh letih skupaj z navodilom za morebitno kopiranje oz. shranitev v lastne raĉunalnike.

Ta ŝtevilka glasila vsebuje na 26 lepo oblikovanih straneĥ poleg kraĵŝih obveŝtil poroĉilo o delu EDM v letu 2014, jubilejĥi ĉlanek ob 70-letnici Zlatka Tiŝljarja, reportaĵo s stojnice EDM na *Paradi uĉenja* 2015 v Ptujĥu, ĉlanek o Almi Karlin avtorice Jerneje Jezernik, pretresljivi opis potresa v Nepalu izpod peresa nepalskega esperantista Razena Manandharja, poroĉilo o 3. svetovni konferenci o pouĉevanju esperanta (ILEI) v Neuchatelĥu v Ŝvici, nekrolog Udu Jürgensu ter razmiŝljanje »Zakaj opica ne govori«, avtor obeh je Vinko Oŝlak. Nekateri prispevki v glasilu so objavljeni tako v slovenŝĉini kot v esperantu v vzporednih stolpcih, nekateri pa so samo v slovenŝĉini. Bogata je tudi slikovna oprema tako, da je ŝe listanje po reviji prijetno. O.K.

Vabilo za nov tečaj esperanta

Na spletišču EDM je med novicami objavljeno vabilo k prijavi za nov brezplačen tečaj esperanta v Mariboru. Tečaj bodo vodili po klasični metodi s pomočjo učbenika in bo trajal 30 ur. Po končanem osnovnem tečaju bodo svetovali, kako samostojno nadaljevati (računalniški programi, učenje preko spleta). Tečaj se bo pričel ob prijavi vsaj petih tečajnikov.

Interesente EDM naproša, da pošljejo svoje podatke (e-naslov, lahko tudi GSM številko) na e-naslov info@esperanto-maribor.si ali pokličejo na GSM 041 27 57 31 (poklicali bodo nazaj).

Objavo lahko najdete tudi na spletnih straneh Andraškoškega centra Republike Slovenije v rubriki Domov – Pregled izobraževanja odraslih (vendar razpis velja za vse starosti). Povezava neposredno na objavo: http://pregled.acs.si/ANAK/k_program.php?programid=64726

Iz dejavnosti ŽED

El la agado de FES

Objava v dnevniku *Večer*

Objava o občnem zboru ŽED 2015 v dnevniku *Večer* 10. julija na strani 18:

Tiri povezujejo dežele, esperanto narode

Železnica in esperanto sta oba nastala v 19. stoletju in v želji ljudi iz oddaljenih krajev po zblizevanju. Mednarodni nevtralni jezik Esperanto je nastal potem, ko so bile glavne železniške povezave zgrajene. Železniški delavci, ki so se povezovali v raznih organizacijah, so kmalu začeli ustanavljati esperantska društva, tudi v Sloveniji. Edino preživelo je Železničarsko esperantsko društvo Maribor – njegovi člani in prijatelji Esperanta so se nedavno zbrali na rednem občnem zboru v Radvanju. Pregledali so svoje delo preteklega leta in zastavili plan za prihodnje obdobje. Nekaj novega zagona je društvo dobilo z lansko izdajo prenovljenega učbenika *Esperanto za železničarje in druge*. Društvu daje moč tudi geslo Mednarodnega združenja esperantistov železničarjev: »La reloj ligas la landojn, Esperanto popolojn.«

Živahno poletno dogajanje

Ob Mednarodnem dnevu Esperanta 26. julija smo se udeležili prijateljskega srečanja številnih udeležencev iz Slovenije, Hrvaške in enega iz Bosne in Hercegovine. Koristno srečanje in obisk Brežic – zanimivega in prijaznega mesta.

Razstava esperantskih in drugih znamk, najprej v prostorih ZKD in sedaj v Knjižnici Lendava, traja že 4 mesece. Sredi septembra jo bomo preselili v Knjižnico Pekre, kjer poteka naš Esperantski krožek. Krožkarica Adela, naša nova članica, je hčerka železničarja, ki je služboval na Pragerskem. Z ozirom na njeno dosedanje vneto in temeljito spoznavanje Mednarodnega jezika bomo vsebino našega učbenika predvidoma obdelali do sredine jeseni.

Stojnica društva je bila dobro označena

Že četrto leto zapored smo se zadnjo soboto v avgustu s svojo mednarodno ekipo udeležili velike prireditve Bogračfest Lendava. Kuharska ekipa v sestavi Jovan, Ana in Eržika ob pomoči Janeza, Davorina, Karla in ostalih je skuhalo izvrsten, slasten bograč, ki nikakor ni mogel ostati neopažen – niti za ocenjevalno komisijo. V vrsti 110 kotličkov, ki se po glavni ulici vije skozi center mesta, smo imeli zaporedno številko 14, kot vsako leto - pred Muzejem. V njem so letos uredili razstavo, posvečeno 125-letnici železnice v Lendavi. Razstava in naša stojnica sta imeli v času prireditve številne obiskovalce, od katerih je treba posebej omeniti tri člane iz oddaljenega Kluba Esperantistov Posavja, ki so izkoristili ugodno kopanje v Termah Lendava in poskusili naš bograč. K.K.

Kuharska ekipa ŽED / FES pri delu

Milan Škrliĵ

Abeloj kaj Esperanto

Abeloj kaj ĉio konektita kun ilia vivo, graveco en naturo, historia kunekzisto kun homoj, rolo en agrikulturo kaj fruktokulturo, ne estas ĉiutaga temo inter esperantistoj. Tial ankaŭ tiuspecaj fakaj terminoj estas malofte uzataj en ĉiutaga parolado. En bredado kaj vivo de abeloj, nia slovena abelo kaj slovenaj abelistoj ludas specialan rolon en tutmondaj abelkulturo kaj abelbredado. Tiu artikolo estas provo prezenti tiun temon al esperanta mondo.

Karniola abelo

En Slovenujo kaj en proksimaj landoj norde de Adriatika maro ekzistas autoktona abelo kiu ricevis nomon karniola abelo, laŭ nia iama provinco kaj duklando Karniolo. En Slovenujo ĝi estas nomata *Kranjska sivka* (= karniola grizulino) pro ĝia griza koloro.

Post la lasta glacia periodo antaŭ ĉirkaŭ 100.000 jaroj, ĝi evoluiĝis en vasta regiono de Orientaj Alpoj kaj Altaj Turoj, ĝis Karpatoj kaj norda Makedonujo. Homoj bredadis abelon ekde la almigro al tiuj teritorioj. Danke al abelkomerco, kiu komencis fine de la 19-a jarcento, hodiaŭ nia karniola abelo estas disvastigita sur ĉiuj kontinentoj.

La rakonto pri karniola abelo komencis tiel. Pri nekutima abelo, kiu alportas mielon en la lando Karniolo, aperis en la jaro 1857 artikolo *Aus Unterkrain* (= El la lando Malsupra Karniolo), en tiama abelista ĵurnalo *Bienen Zeitung*. Aŭtoro estis **dr. Filip Rotschütz**, mastro de kastelo Zavrh (Neudorf) apud Litija. En la artikolo estis priskribite, ke en tiu parto de Aŭstruja imperio ekzistas abelo kiu estas profitodona, stabila kaj havas ĉiujn ecojn de itala abelo, krom tio ĝi estas trankvila kaj ne pikas.

Tiu informo okazigis multajn negativajn komentojn. Precipe la aserto pri nepikeco, pro kiu la aŭtoro estis akuzita neabelisto. Sed ĝuste tiu polemiko vekis intereson pri la abelo. Ĝi estis interesa ankaŭ por biologoj. Germana muzikisto, biologo, abelesploristo kaj agrikultura instruisto Aŭgusto Pollmann en la jaro 1879 priskribis tiun abelon kiel specialan abelan specion kaj donis al ĝi sciencan nomon *Apis mellifera carnica*, *Pollman 1879*. A. Pollmann donis sciencan nomon ankaŭ por *Apis mellifera cypria* kaj *Apis mellifera caucasica*.

Emil Rotschütz, filo de Filip, fondis en la jaro 1868 en lia kastelo Podsmreka apud Viŝnja Gora, komercan

abelejon (Krainer Handelsbienenstand) kaj komencis komerco je abeloj. Samtempe li konstruis lignaĵistan laborejon por produktado de abelujoj. En lia abelejo li havis pli ol 300 abelajn familiojn.

En Slovenujo abelkulturo estas grava agrikultura aktiveco. Jam antaŭ 230 jaroj slovena kamparano **Anton Janša** (1734 – 1773) prezentis agadon pri abelkulturo al la mondo. Li estis starigita kiel la unua abelkultura instruisto en la Viena imperiestra kortego.

Anton Janša naskiĝis en vilaĝo Brezovica apud Žirovnica. Ĉar li estis, kiel liaj du fratoj, tre talenta por pentra arto, ĉiuj tri forlasis Brezovican kaj venis al Vieno por studi pentradon. Sed Anton baldaŭ ŝanĝis sian intereson kaj decidiĝis por abeloj. Li trapasis necesajn ekzamenojn ĉe la agrikultura asocio. Poste li estis, per dekreto de imperiestrino Maria Tereza, elektita instruisto por abelkulturo en la abelkultura lernejo *Augarten*, kiun starigis imperiestrino Maria Tereza.

Li fariĝis fama pro prelegoj, en kiuj li montris sian riĉan scion pri abeloj. En germana lingvo li verkis du signifajn librojn: *Debato pri svarmado de abeloj* (1771) kaj *Kompleta leciono pri abelkulturo* (1775). Tiuj du verkoj estas ankaŭ nuntempe tre edukemaj, ĉar la instrukcioj estas ankaŭ nun konsiderindaj.

Post lia morto, imperiestrino Maria Tereza eldonis dekreton, ke ĉiuj abelkulturaj instruistoj devas instrui laŭ tiuj libroj.

Slovenaj abelistoj estas fieraj je Anton Janša. Slovena registaro akceptis la proponon de nia abelista asocio, ke la 20an tagon de majo, naskiĝdaton de A. Janša, la Unuiĝintaj nacioj deklaru Tutmondan tagon de abeloj. Tiun proponon de nia organizaĵo subtenis ankaŭ Apimondia, tutmonda abelkultura organizaĵo. La proponon povus akcepti Ĝenerala asemblejo de UN en la jaro 2016.

En la slovena abelkultura historio estas multaj abelistoj, kiuj estas konataj ankaŭ eksterlande. Unu el ili estas **Anton Žnideršič**. Li inventis abelujon, kiu nun estas uzata en Slovenujo, kaj nomiĝas abelujo Alberti – Žnideršič (panj AŽ). (Žnideršič estis inspirita de itala abelisto Alberti.) Žnideršič komencis per formo de abelujo en praktikaj dimenzioj kun pligrandaj kadroj. Ili estas pli taŭgaj por niaj klimataj kondiĉoj kaj ebligas pli rapidan disvolvon de abela familio, pligrandan rikolton de mielo kaj vakso, kaj estas simplaj por transporto. Abelujo AŽ estas aplikata ĝenerale en Slovenujo kaj en aliaj landoj, precipe en Kroatujo.

En la lastaj jaroj abelkulturo konstante efikiĝas kiel egalrajta agrikultura produktada agado. Dum intertraktado por eniro al Eŭropa Unio, Slovenujo certigis la eblon leĝe redakti komercan reguladon de la tria abela materialo kaj tiamaniere efikigi la protekton de nia autoktona abelo – karniola abelo.

Abeloj estas ankoraŭ nuntempe ekvilibre dispersitaj en ĉiu spaco de Slovenujo kaj tiamaniere helpas subteni ekvilibron en naturo. Per polenado de sovaĝaj kaj kulturaj plantoj ili plejmulte kontribuas al la produktado de nutraĵoj. Internacia faka publiko opinias, ke la polenado havas 10-30 fojojn pli grandan ekonomian signifon ol la nuda abelkultura produktado.

Pro la granda rolo de abeloj en polinado de ĝeneralaj plantoj kaj precipe de kulturaj plantoj, amatora agado de abelistoj estas signifoplena ankaŭ por ĝenerala agrikulturo kaj konsekvence por ĝenerala ekonomio.

Abeloj ne estas gravaj nur por polinado en agrikulturo, sed ilia polinado estas grava ankaŭ por ekstrema biodiverseco en nia lando. En Slovenujo vivas pli ol 22 mil diversaj vivaj organismoj, kaj tio envicigas nian etan spacon inter la plej riĉajn naturajn spacojn de Eŭropo. Fakuloj foje aldonas, ke pri Slovenujo – ankaŭ danke al nia autoktona abelo – oni parolas kiel pri eŭropa bioparko.

Nia abela organizaĵo estis fondita en la jaro 1873. En ĝi estas inkluditaj pli ol 200 regionaj asocioj, kaj inter 6000 kaj 7000 abelistoj. La meza aĝo de abelistoj estas 60 jaroj. Ni slovenaj abelistoj estas fieraj je nia elstareco. Preskaŭ ĉiuj asocioj havas sian propran standardon, abelistoj siajn abelistajn vestojn, kaj ankaŭ sian abelistan himnon (teksto: Franc Šivic, muziko: Slavko Avsenik juna, aŭtoro: Slavko Avsenik maljuna). Ĉiujare ni celebras nian festotagon, naskiĝdaton de Anton Janša, la 20an de majo. En Slovenujo ekzistas ĉirkaŭ 150.000 abelaj familioj.

Abela familio

Abela familio agas kiel unu korpo en naturo, sed ĉiu abelo estas unuopa organismo. En unu familio estas ĉirkaŭ 50.000 abeloj. En ĉiu familio estas unu reĝino (abelreĝino), grandega nombro da abeloj-laboristinoj kaj kelkaj maskloj.

La koro de abela familio estas abelreĝino kaj sen ŝi la familio ne povas travivi. Ŝi vivas nur en abelujo, estas la plej granda kun longa stomaketo, ŝi havas komplete evolvitajn ovariojn kaj dum la tuta vivo ŝi metas ovojn en vaksajn ĉelojn, kiujn faris abeloj. Samtempe la reĝino produktas specialan hormonon, nomatan *feromon*, per kiu ĉiuj abeloj tenas sin kune. Ĉiuj abeloj estas entute subulaj al ŝi, ili preparas nutraĵon por abelreĝino kaj entute zorgas pri ŝi. Kvankam ŝi estas reĝino, ŝi estas fakte sklavino. Ĉiutage ŝi produktas pli ol 1500 ovojn. Ŝi vivas tri jarojn.

Plej multaj en abela familio estas abeloj-laboristinoj. Ĉiuj estas inoj sed kun neevolvitaj ovarioj. Ili estas pli malgrandaj ol la reĝino kaj ankaŭ kun pli malgranda stomaketo. Ili kolektas mielon kaj polenon. Sur la malantaŭaj kruroj ili havas haretojn sur kiuj ili kolektas floran polvon (polenon). Polenon estas tre grava parto de

abela nutraĵo. Abeloj elsuĉas nektaron el floraj potoj. Dum kolektado de mielo ili fekundigas florojn kaj tiamaniere estas esencaj por agrikultura ekonomio. Abeloj-laboristinoj vivas 21 tagojn.

Maskloj prezentas etan parton de la familio. Ilia nombro estas ĉirkaŭ 100. Ili estas pli grandaj ol abeloj. Ili naskiĝas el nefekundigitaj ovoj, kiujn la reĝino metas en specialajn vaksĉelojn iomete pli grandajn ol potetoj por abeloj. Maskloj ne kolektas mielon, sed nur manĝas ĝin. La sola laboro de maskloj estas fekundigo de nova reĝino. Tiu agado okazas dumfluge en aero kaj unu reĝino estas fekundigita per multaj maskloj. Post fekundigo la masklo mortas.

Por abeloj oni ne uzas vorton »perei« sed »morti«!

Reproduktado de abeloj

Abeloj naskas el ovoj kiujn reĝino metas en la vaksĉelojn, sed por naski novan familion, la familio svarmas; fakte ĝi dividas sin en du partojn, kiam la nova reĝino naskiĝas. Tio okazas, kiam abeloj sentas, ke la reĝino ne estas tiel fekunda kiel frue. Unu de abeloj estas elektita nova reĝino. Tiu abelo ricevas specialan nutraĵon de aliaj siaj fratinoj kaj evolviĝas kiel nova reĝino. Kiam la nova reĝino estas naskita kaj fekundigita, ŝi forlasas la abelujon kaj ĉirkaŭ duono da abeloj aliĝas al ŝi kaj trovas novan lokon por sia vivo.

Iam, en pasintaj tempoj, tia nova familio travivis en naturo. Sovaj abeloj estis troveblaj en arbaroj, kutime en kavoj de iu maljuna arbo. Sed en novaj tempoj kun multaj malsanoj kaj novaj kemiaĵoj, nova abela familio povas travivi nur per homa helpo.

Mielo

Abeloj kolektas nektaron en floroj, kaj manon aŭ mielan roson sur pinglo- kaj foli-arboj, kiel sekreciaĵon de plantaj pedikoj. Tiun krudmaterialon ili transformas al mielo kaj konservas ĝin en mielĉeloj. Post kelkaj tagoj la mielo estas matura kaj la abeloj fermas la mielĉelojn per vaksa kovraĵo.

Poleno

Abelo kolektas polenon sur florplantoj, algluante ĝin sur haretojn de kruroj. En la abelujo abelo humidigas la kolektitan polenon kaj konservas ĝin en specialaj mielĉeloj. Krom mielo, poleno estas kompleta proteina manĝaĵo por abeloj.

Vakso

Abelan vakson produktas vaksaj glandoj, kiuj troviĝas sur abela stomaketo, en formo de platetoj. Tiujn platetojn abelo transformas al dezirata formo. Nur abeloj produktas vakson. Tiu substanco estas unika en la mondo kaj restas stabila por miloj da jaroj. Vaksaj produktoj estas trovitaj en egiptaj tomboj.

Minaco al abeloj en Slovenujo kaj tutmonde

Ĉar abelreĝinoj fekundiĝas en aero dum flugo, okazas genetika poluado per maskloj, kiuj ne estas reprezentantoj de nia autoktona abelo. Al tiu situacio kontribuas ankaŭ libera komerco je abelreĝinoj kaj je abelaj familioj de aliaj tipoj.

De tempo al tempo estiĝas pli granda genetika homogeniĝo kaj tiamaniere la fenomeno de malriĉiĝo de gena fonduso.

Sed la plej granda minaco nuntempe estas parazita akaro *varoa* (*Varoa destructor*), kiu detruas abelan familion, se abelisto ne intervenas ĝustamaniere por malpligi la nombron de tiu akaro. Malfacilaĵo estas ankaŭ virozaj kiuj estas transiigitaj rekte per *varoa destructor* kaj ankaŭ aliaj malsanoj, antaŭ ĉio la *severa putraĵo*. En areoj kun intensiva agrikulturo ekzistas nova minaco: fitofarmaciaj rimedoj por protekti agrikulturajn rikoltaĵojn. Multaj el ili estas venenaj por abeloj. Minaco estas ankaŭ ŝanĝoj en klimato, ĉar dum sekaj someraj monatoj ĉesas naturaj fontoj kaj pro malsato abelaj familioj mortas.

Obvestila in vabila

Informoj kaj invitoj

18a Esperanto-konferenco de Alp-Adrio

Opatija, Kroatujo, la 9-11an de oktobro 2015

Konferencejo: Hotelo "Opatija", Trg V. Gortana 2/1, HR-51410 Opatija

Provizora programo:

Konferenca temo: *Adriatika maro, Maro de Mezeŭropo*

Vendredo, la 09an de oktobro:

de la 10a Akcepto de partoprenantoj kaj kvitigoj de aliĝkotizoj en konferencejo
18a-20a Vespermanĝo en la hotelo (mendebla jam en la aliĝilo)
20a-22a Interkona vespero

Sabato, la 10an de oktobro:

08a-09a Akcepto de partoprenantoj kaj kvitigoj de aliĝkotizoj en konferencejo
09a-11a Oficiala malfermo de la 18a Alp-Adria Konferenco
Salutoj de grupaj reprezentantoj

Prelego pri Konferenca temo, preleganto: Edvige Ackermann
13a-14a Tagmanĝo
15a-18a Trarigardo de la Urbo (bezonas havi bonajn ŝuojn)
18a-19a Komuna vespermanĝo (gastejo anoncota)
20a-22a Kulturaj programoj (anoncotaj)

Dimanĉo, la 11an de oktobro:

09a-10a Fermo de la 18a Alp-Adria Konferenco
10a-14a Ekskurso per boato – laŭ vetera ebleco
14a-15a Foriro de partoprenantoj kaj ĝis reveno.

Pro organizaj kialoj bonvolu nepre aliĝi antaŭ la 9an de septembro 2015.

Konferenca aliĝkotizo egalas al 10 eŭroj, pagendaj surloke.

Aliĝilon sendu al: Esperanto društvo Rijeka, Blaža Polića 2, HR-51000 Rijeka.

Retadreso: LKK prezidanto Boris Di Costanzo, bdesperanto4@gmail.com, esperanto.rijeka@ri.htnet.hr.

Konferenca sekretario: Edvige Ackermann, nored@tiscali.it.

Neuspel nagradni razpis

V prejšnjih dveh številках *Informacij / Informoj* smo objavili nagradni razpis iskanja napak v slovenskih besedilih na spletišču *lernu!* Do konca meseca avgusta, podaljšanega roka, ni prišel noben odgovor, torej moramo z obžalovanjem ugotoviti, da razpis ni uspel.

Ker je spletišče *lernu!* zanimiv in uporaben pripomoček za učenje in utrjevanja znanja esperanta, si zasluži pozornost tudi vseh dobrih poznavalcev jezika, ki lahko pomagajo pri izpopolnitvi gradiv za slovensko govoreče uporabnike. Upamo, da se najde med nami še kdo, ki je pripravljen brezplačno ali za simbolično nagrado kaj narediti za skupno, to je esperantsko, dobro. O.K.

Izpiti KER v Subotici

30. maja letos je bil rok za opravljanje izpitov po shemi KER (Komuna Eŭropa Referenckadro) za esperanto. Za Slovence je bila najbližja možnost v Subotici. Na izpiti na osnovni ravni B1 so se prijavili Nika Rožej, Anton Mihelič in Davorin Jurač. Domače esperantsko društvo *Tibor Sekelj* je zagotovilo logistiko za opravljanje izpita na Politehnični šoli ter bivanje, druženje in dobro počutje desetih kandidatov iz Bolgarije, Slovenije in Srbije.

Podroben opis poteka izpita in spremljajočih družabnih dogodkov lahko preberete v članku Antona Miheliča na njegovi spletni strani pod rubriko *Objave za javnost* v slovenščini in v esperantu tako, da skočite na njegovo

FB stran ali pa neposredno z naslednjo povezavo: http://antonmihelic.com/OBJAVE%20ZA%20JAVNO%20ST/subotica_2015_esperante.pdf.

Sicer pa so rezultati vseh 1.638 uspešnih kandidatov od leta 2008 naprej objavljeni na splošno dostopni spletni strani <http://www.edukado.net/ekzamenoj/>. Tam je tudi razvidno, da je bila doslej iz Slovenije uspešna le Zdenka Rojc in to na najvišji ravni C1K leta 2012.

Kandidati in izpraševalca pred izpitom

Čestitamo našim kandidatom za uspeh ter želimo, da bodo imeli veliko posnemovalcev in da se bodo odločili še za nadaljnje ravni izpitov. O.K.

Anton Mihelič, Nika Rožej in Davorin Jurač v Subotici

Članarine ZES in EDL

Letna članarina ZES za individualne člane je 12 € za zaposlene, 6 € za študente, upokojene in brezposelne ter 0 € za mlade do 18. leta. Članarino ali prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun ZES pri NLB št. SI56-0201-5001-2704-490 z obrazcem UPN. Kot kodo namena vpišete »otr« in namen plačila: »priimek, članarina in ustrezno leto oz. obdobje«. Pri referenci vpišete kodo SI99, ostalo pa pustite prazno.

Letna članarina ED Ljubljana znaša 6 € za zaposlene, 3 € pa za brezposelne, upokojene in študente. Članarino ali prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun EDL pri Delavski hranilnici d.d. Ljubljana št. SI56-6100-0000-1703-764. Glejte še navodilo za izpolnitev obrazca v zgornjem odstavku. O.K.

Kaj bo v naslednji številki?

Za prihodnjo številko *Informacij / Informoj*, ki bo izšla konec novembra, so predvidena predvsem poročila o jesenskih prireditvah, poleg tega pa še razna obvestila, napovedi in vesti o dogodkih in dokumentih:

- besedilo predloga deklaracije o jeziku
- propagandna zgibanka o esperantu
- popis strokovne knjižnice ZES
- recenzija novega esperantskega učbenika Simone Klemenčič
- pohod na tromejo na Peči
- 105. obletnica ustanovitve EDM
- predstavitev ob Evropskem dnevu jezikov
- 18. esperantska konferenca Alpe-Jadran
- in še marsikaj.

Priporočamo se za prispevke o vaši dejavnosti, predloge in kritike, fotografije in opažanja, ki bi utegnili zanimati tudi druge. Še posebej so zaželeni prispevki v esperantu, saj rabimo jezikovne vaje tako kot avtorji kot bralci. O.K.

PRAVILA ESPERANTSKEGA DRUŠTVA LJUBLJANA

Splošne določbe

1.1 Ime, sedež, znaki, status in zastopanje društva

1. člen

Ime društva je Esperantsko društvo Ljubljana, v esperantu: Esperanto-Societo Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: društvo).

Sedež društva je v Ljubljani. Naslov sedeža društva določi izvršni odbor društva.

2. člen

Društvo ima svoj prapor in pečat.

Prapor društva je splošna esperantska zastava zelene barve v razmerju med dolžino in širino zastave 3:2 in ima v zgornjem levem kotu bel kvadrat velikosti 1/2 širine zastave z zeleno peterokrako zvezdo. Na spodnjem robu zastave je izvezen napis zlate barve: ESPERANTO-SOCIETO LJUBLJANA.

Pečat društva je okrogel, v sredini je peterokraka zvezda, ob robu pa napis: Esperantsko društvo Ljubljana – Esperanto-Societo Ljubljana. Pečat je zelene barve.

3. člen

Društvo je pravna oseba zasebnega prava in deluje v skladu z Zakonom o društvih.

V premoženjskih in drugih pravnih zadevah društvo zastopa njegov predsednik. Po njegovem pooblastilu ga lahko zastopa drug član izvršnega odbora društva.

1.2 Območje in področja delovanja

4. člen

Društvo deluje na območju mestne občine Ljubljana in v okolici, ki gravitira na Ljubljano.

5. člen

Društvo je prostovoljno združenje občanov, ki ne glede na stopnjo znanja mednarodnega jezika esperanta (v nadaljnjem besedilu: esperanto) podpirajo njegovo uvedbo v odnosih med različnimi narodi in se zavzemajo za njegovo načrtno širjenje na vseh področjih. Društvo združuje, vključuje in povezuje članstvo na ljubiteljski podlagi.

6. člen

Društvo lahko sodeluje z drugimi esperantskimi in neesperantskimi organizacijami v Sloveniji in v tujini, katerih namen je razvijanje sodelovanja med narodi na osnovi popolne enakopravnosti.

Društvo sodeluje tudi z drugimi organizacijami ali ustanovami, ki imajo sorodne programske načrte.

1.3 Zagotavljanje javnosti dela

7. člen

Društvo obvešča o svojem delovanju širšo in ožjo javnost.

Obveščanje širše javnosti zagotavlja tako, da:

- a) so seje organov društva javne in da se nanje lahko vabijo novinarji ter druge osebe, ki imajo podobne interese,
- b) se sklepi in javnosti namenjena gradiva objavijo preko sredstev javnega obveščanja (internet, časopisi, RTV, bilten Združenja za esperanto Slovenije itd.).

Obveščanje ožje javnosti zagotavlja:

- a) z objavljanjem vabil in programov na spletni strani Združenja za esperanto Slovenije oz. s pošiljanjem vabil z gradivi po elektronski ali navadni pošti,
- b) z izdajanjem okrožnic, obvestil, opozoril, poročil ter drugih gradiv po elektronski pošti,
- c) z dostopnostjo izvirnikov zapisnikov vseh organov društva na vpogled vsem članom društva.

Za zagotavljanje javnosti dela je odgovoren predsednik društva.

1.4 Poslanstvo, cilji in naloge društva

8. člen

Društvo ima predvsem naslednje poslanstvo in cilje:

- a) da se zavzema za vzgojo mladih ljudi v duhu humanizma in enakopravnega sodelovanja vseh naprednih sil na svetu in k temu prispeva.
- b) da s pomočjo esperanta posreduje kulturne vrednote našega naroda in naravne lepote ter zanimivosti naše države drugim narodom, našemu narodu pa posreduje vrednote drugih, predvsem majhnih narodov.
- c) da se zavzema za enakopravni pouk esperanta v šolah,
- č) da se tvorno vključuje v vse mednarodne akcije, katerih namen je odprava vseh oblik diskriminacije, posebno jezikovne.
- d) da informira ljudi o jezikovno-kulturnih problemih v odnosih med narodi ter posamezniki in o pomenu esperanta za enakopravne odnose.

9. člen

Društvo uresničuje svoje cilje tako, da kot nepridobitne izvaja naslednje naloge:

- a) seznanja svoje člane in javnost prek sredstev obveščanja z oblikami in praktičnimi primeri jezikovno-kulturne diskriminacije v svetu,

- b) seznanja najširšo javnost s pomenom in vlogo esperanta v Sloveniji in v svetu v smislu odstranitve jezikovnih pregrad kot pomembnih ovir pri uresničevanju načel humanizma,
- c) sodeluje pri širjenju in praktični uporabi esperanta z organizacijo tečajev, seminarjev in šol za učenje esperanta, z vzgojo amaterskega učnega kadra za vodenje tečajev ter z organiziranjem in vzgojo svojih članov,
- č) se v okviru sprejetih družbenopolitičnih dokumentov in dolgoročnih načrtov razvoja šolstva bori za enakopravnost esperanta pri izbiri in poučevanju v sistemu pouka tujih jezikov na naših šolah,
- d) organizira samostojno ali sodeluje pri organizaciji mednarodnih srečanj, kongresov, konferenc, razstav, predavanj, javnih tribun, kulturno-umetniških in drugih prireditev z različnih področij mednarodnega sodelovanja,
- e) izdaja ali sodeluje pri izdajanju prevodov in originalnih del v esperantu ter posreduje literaturo in časopise v esperantu v skladu z veljavnimi predpisi,
- f) izmenjuje izkušnje in sodeluje z drugimi esperantskimi društvi v Sloveniji in tujini,
- g) sodeluje z mednarodnimi esperantskimi organizacijami v smislu praktične uporabe in načrtnega širjenja esperanta in
- h) prireja tekmovanja in omogoča članom društva sodelovanje na tekmovanjih s področja mednarodnega sodelovanja in znanja esperanta.

Članstvo

2.1 Način vstopanja v društvo

10. člen

Član društva lahko postane vsak polnoleten občan (posameznik), ki sprejme ta pravila, se po njih ravna ter izrazi željo postati član društva in podpiše pristopno izjavo. Člana sprejme izvršni odbor društva. Član društva lahko postane tudi tuj državljan. Članstvo v društvu je prostovoljno.

2.2 Pravice članov

11. člen

Pravice članov društva so, da:

- a) volijo in so izvoljeni v organe društva,
- b) sodelujejo pri delu organov društva,
- c) dajejo predloge in nasvete organom društva k delu in izpolnjevanju nalog,
- č) sprejemajo nagrade in pohvale za delo v društvu,
- d) sodelujejo pri obveščanju javnosti o pomenu esperanta in pri njegovem načrtnem širjenju (če gre za dajanje podatkov društva, mora biti izvršni odbor društva predhodno o tem seznanjen),
- e) vlagajo pritožbe občnemu zboru društva proti sklepom izvršnega odbora.

2.3 Dolžnosti članov

12. člen

Dolžnosti članov so, da:

- a) sodelujejo pri delu organov društva,
- b) z osebnim prizadevanjem in vzorom pripomorejo k uresničitvi delovnega programa društva,
- c) se po lastnih možnostih izpopolnjujejo v znanju in uporabi esperanta ter da svoje izkušnje prenašajo na mlajše člane,
- č) spoštujejo pravila ter odločitve in sklepe organov društva,
- d) redno plačujejo letno članarino,
- e) skrbijo za objekte društva in druga sredstva, s katerimi društvo razpolaga.

2.4 Vrste članov društva

13. člen

Vrste članov društva so:

- a) redni član,
- b) častni član.

14. člen

Častni član društva lahko postane oseba, ki ima s svojim delovanjem izredne zasluge za društvo in esperantsko gibanje. Častnega člana imenuje občni zbor. Častni član je oproščen plačevanja članarine v društvu.

15. člen

Člani za delo v organih društva praviloma ne prejemajo plačila. Le za izredne dosežke in požrtvovalnost, ki jo član pokaže pri svojem delu v društvu, lahko izvršni odbor prizna takemu članu ustrezno nagrado.

2.5 Prenehanje članstva

16. člen

Članstvo v društvu preneha:

- a) z izstopom
- b) s črtanjem na predlog izvršnega odbora,
- c) z izključitvijo,
- č) s smrtjo,
- d) s prenehanjem delovanja društva.

17. člen

Član izstopi iz društva prostovoljno, ko poda organom društva pisno ali ustno izjavo o izstopu.

18. člen

Član društva je lahko črtan iz društva po predhodnem opominu, če ne plačuje članarine v dobi zadnjih treh let.

19. člen

Član se izključi iz društva:

- a) če grobo krši pravice in dolžnosti iz 11. in 12. člena,
- b) če zavestno ravna proti interesom in ciljem društva,
- c) če je obsojen za nečastno delovanje.

Člana izključi častno razsodišče. Izključeni član ima pravico pritožbe na občni zbor.

Organizacija društva

3.1 Organi društva

20. člen

Organi društva so:

- a) občni zbor
- b) izvršni odbor društva,
- c) nadzorni odbor,
- č) častno razsodišče.

3.2 Občni zbor

21. člen

Občni zbor je najvišji organ društva in voli druge njegove organe. Sestavljajo ga vsi člani društva.

22. člen

Občni zbor je lahko reden ali izreden. Redni občni zbor sklicuje izvršni odbor vsaj enkrat na leto. Izredni občni zbor se skliče po potrebi. Skliče ga lahko izvršni odbor na svojo pobudo, na zahtevo nadzornega odbora ali na zahtevo tretjine članov društva. Izredni občni zbor sklepa samo o zadevah, za katere je bil sklican. Izvršni odbor je dolžan sklicati izredni občni zbor najkasneje v roku enega meseca po prejemu pisne zahteve. V nasprotnem primeru lahko skliče izredni občni zbor predlagatelj sklica. Sklicanje občnega zbora mora biti objavljeno z dnevnim redom najmanj sedem dni pred dnevom, za katerega je bil sklican.

23. člen

Občni zbor sprejema sklepe z večino glasov navzočih članov. Za spremembo pravil morata glasovati najmanj dve tretjini navzočih članov. Glasovanje je lahko javno ali tajno. Način glasovanja določi občni zbor z navadno večino.

24. člen

Na občnem zboru smejo biti navzoči vsi, ki so ali želijo biti neposredno ali posredno povezani z delovanjem društva, kot na primer predstavniki esperantskih društev in organizacij, ustanov in drugih organizacij, predstavniki državnih organov in občani nasploh. Ti imajo pravico sodelovati v razpravi, ne morejo glasovati in odločati o zadevah, o katerih odloča občni zbor.

25. člen

Občni zbor je sklepčen, če je ob predvidenem začetku navzoča več kot polovica članov. Če ob predvidenem začetku občni zbor ni sklepčen, se začetek odloži za 30 minut, nakar občni zbor veljavno sklepa, če je prisotnih vsaj 10 članov.

26. člen

Občni zbor odpre predsednik društva in ga vodi, dokler občni zbor ne izvoli delovnega predsednika. Občni zbor izvoli še zapisnikarja in dva overovatelja zapisnika, po potrebi pa tudi volilno komisijo, verifikacijsko komisijo, kandidacijsko komisijo in drugo delovne organe.

27. člen

Občni zbor:

- a) sklepa o dnevnem redu,
- b) razpravlja o delu in poročilih izvršnega in nadzornega odbora ter sklepa o tem,
- c) sprejema delovni program društva,
- č) odloča o pritožbah proti sklepom izvršnega odbora ali sklepom častnega razsodišča,
- d) sklepa o finančnem načrtu za naslednje leto ter potrjuje zaključni račun za preteklo leto,
- e) sprejema, spreminja ter dopolnjuje pravila ter druge splošne akte društva,
- f) z glasovanjem neposredno voli in razrešuje predsednika in člane izvršnega odbora, nadzornega odbora ter častnega razsodišča,
- g) odloča o nakupu in odtujitvi nepremičnin društva,
- h) odloča o prenehanju društva,
- i) odloča o včlanitvi društva v državne in mednarodne organizacije,
- j) imenuje delegate, ki zastopajo društvo,
- k) določa višino letne članarine.

28. člen

O delu občnega zbora se piše zapisnik, ki ga podpišejo delovni predsednik, overovatelja zapisnika in zapisnikar.

3.3 Izvršni odbor

29. člen

Predsednika in člane izvršnega odbora voli občni zbor za dve leti in so lahko tudi večkrat zaporedoma izvoljeni. Izvršni odbor šteje najmanj 5 članov in največ 9 članov.

Predsednik izvršnega odbora je hkrati tudi predsednik društva.

Izvršni odbor sestavljajo predsednik in izvoljeni člani, ki lahko prevzamejo funkcije: tajnik, blagajnik, gospodar, knjižničar, vodja določenega projekta in podobno. Izvršni odbor odloča z večino vseh izvoljenih članov. V delu izvršnega odbora sodelujejo brez glasovalne pravice tudi predsedniki morebitnih sekcij oz. komisij, na primer šolske ali mladinske, ki se oblikujejo po potrebi kot stalne ali začasne.

30. člen

Izvršni odbor opravlja organizacijske, upravne in strokovno-tehnične zadeve.

Je izvršilni organ občnega zbora in opravlja naloge, ki mu jih naloži občni zbor ter zadeve, ki po svoji naravi spadajo v njegovo področje.

Izvršni odbor je za svoje delo odgovoren občnemu zboru.

31. člen

Naloge izvršnega odbora so:

- a) sklicuje občni zbor,
- b) skrbi za izvrševanje programa dela društva,
- c) pripravlja predloge aktov društva,
- č) pripravlja predloge finančnega načrta in zaključnega računa,
- d) skrbi za finančno in materialno poslovanje društva,
- e) upravlja s premoženjem društva,
- f) ustanavlja in ukinja sekcije ali komisije,
- g) izvaja druge naloge, ki izhajajo iz aktov društva ali mu jih naloži občni zbor.

32. člen

Izvršni odbor upravlja društvo v času med dvema občnima zboroma po smernicah, sprejetih na občnem zboru. Sestaja se vsake tri mesece, po potrebi tudi bolj pogosto.

33. člen

Izvršni odbor sprejema sklepe, če je na seji navzoča več kot polovica članov. Sklepi so sprejeti, če zanje glasuje večina članov izvršnega odbora.

34. člen

Izvršni odbor lahko za izvajanje posameznih nalog ustanovi sekcije ali komisije. V sklepu o ustanovitvi določi naloge in število članov ter imenuje vodjo sekcije ali komisije. Po potrebi lahko povabi k sodelovanju pri delu sekcije ali komisije zunanje sodelavce.

Sekcije in komisije so za svoje delo odgovorne izvršnemu odboru društva.

Sekcije in komisije so metode dela društva, organizirane po interesnem načelu članov društva. Sekcije in komisije niso pravne osebe in morajo delati v skladu s pravili društva.

3.4 Nadzorni odbor

35. člen

Nadzorni odbor spremlja delo izvršnega odbora in drugih organov društva ter opravlja nadzor nad finančno-materialnim poslovanjem društva. Nadzorni odbor enkrat letno poroča občnemu zboru, kateremu je tudi odgovoren za svoje delo. Nadzorni odbor sestavljajo predsednik in dva člana, ki jih za dveletno mandatno dobo izvoli občni zbor. Člani nadzornega odbora lahko sodelujejo na sejah izvršnega odbora, ne morejo pa glasovati.

3.5 Častno razsodišče

36. člen

Častno razsodišče voli občni zbor za dobo dveh let. Sestavljajo ga trije člani. Sestajajo se po potrebi, na podlagi pisnih zahtev članov ali organov društva. Častno razsodišče vodi postopek in izreka disciplinske ukrepe v skladu s pravili. Častno razsodišče odloča z večino članov. Za svoje delo odgovarja občnemu zboru.

37. člen

Disciplinske kršitve, ki jih obravnava častno razsodišče, so:

- a) kršitve določb teh pravil,
- b) nevestno izvrševanje sprejetih nalog in funkcij v društvu,
- c) neizvrševanje sklepov organov društva,
- č) dejanja, ki kakorkoli škodujejo ugledu društva.

38. člen

Disciplinski ukrepi, ki jih po izvedenem postopku v skladu z disciplinskim postopkom izreče častno razsodišče, so:

- a) opomin,
- b) javni opomin,
- c) izključitev.

Proti sklepu, ki ga izda častno razsodišče, ima prizadeti pravico pritožbe v roku 30 dni na občni zbor kot drugostopenjski organ.

Materialno in finančno poslovanje društva

39. člen

Društvo lahko pridobiva sredstva za delovanje:

- a) s članarino,
- b) iz naslova materialnih pravic in dejavnosti društva,
- c) z darili in volili,
- č) s prispevki donatorjev,
- d) iz javnih sredstev in
- e) iz drugih virov.

40. člen

Če društvo pri opravljanju svoje dejavnosti ustvari presežek prihodkov nad odhodki, ga mora porabiti za izvajanje dejavnosti, za katero je bilo ustanovljeno.

Vsaka delitev premoženja društva med njegove člane je nična.

41. člen

Premoženje društva sestavljajo vse premičnine in nepremičnine, ki so last društva in so kot taka vpisane v inventarnem registru osnovnih sredstev in popisa drobnega inventarja. S premoženjem društva upravlja izvršni odbor. Premičnine se lahko nakupijo ali odtujijo le na podlagi sklepa izvršnega odbora.

42. člen

Materialno in finančno poslovanje mora biti v skladu z načeli, ki veljajo za društva, in z veljavnimi predpisi. Materialna in finančna evidenca se opravlja po načelih blagajniškega in materialnega poslovanja. Društvo vodi poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva, prirejenega potrebam društva. Podrobnejša navodila za finančno-materialno poslovanje in kontni načrt sprejme izvršni odbor.

43. člen

Finančno poslovanje društva poteka po poslovnem računu in ročni blagajni. Blagajnik poroča o finančnem stanju in poslovnem izidu periodično izvršnemu odboru ter letno občnemu zboru društva.

44. člen

Finančno in materialne listine podpisujeta blagajnik in predsednik društva. Odredbodajalec je predsednik društva, v njegovi odsotnosti pa pooblaščen član izvršnega odbora.

45. člen

Delo blagajnika je javno. Vsak član društva lahko zahteva vpogled v finančno in materialno poslovanje društva.

Prehodne in končne določbe

5.1 Način prenehanja društva

46. člen

Društvo preneha:

- a) po sklepu občnega zbora z dvotretjinsko večino navzočih članov,
- b) na podlagi zakona.

47. člen

V primeru prenehanja društva preide njegovo premoženje s sklepom zaključnega občnega zbora izbrani esperantski ali humanitarni organizaciji. Morebitna proračunska sredstva se vrnejo proračunu.

5.2 Veljavnost teh pravil

48. člen

Za vse, kar v teh pravilih ni določeno, se neposredno uporabljajo določila Zakona o društvih ter drugih veljavnih predpisov Republike Slovenije.

49. člen

Za delo občnega zbora in drugih organov društva se smiselno uporabljajo splošno znana in uveljavljena načela za delo organov društev, če tega ne določajo ta pravila.

50. člen

Ta pravila je sprejel občni zbor Esperantskega turističnega društva Ljubljana dne 6. junija 2015. Pravila pričnejo veljati takoj po registraciji sprememb Pravil Esperantskega društva Ljubljana. Z uveljavitvijo teh pravil prenehajo veljati Pravila esperantskega turističnega društva Ljubljana z dne 25. 9. 1997 in 16. 10. 1997 ter vsa določila drugih splošnih aktov društva, ki so v nasprotju s temi pravili.

Predsednica
Esperantskega društva Ljubljana

Marija Nikolaja Rožej l.r.

INFORMACIJE = INFORMOJ izdaja = eldonas Zdrúženje za esperanto Slovenije = **Slovenia Esperanto-Ligo**, Štefanova 9, SI-1000 Ljubljana, Slovenija = **Slovenujo**. <http://www.esperanto.si>. Matična št. = **kodnumero** 5058384. ID za DDV = **n-ro por AVI**: 93737777. Poslovni račun = **bankkonto**: IBAN SI56 0201 5001 2704 490 pri = **ĉe** Nova Ljubljanska banka d.d.. (Swift-kodo: LJBAS12X). Uredil = **redaktis** Ostoj Kristan, lektoriral = **kontrollegis** Tomaž Longyka.

ISSN 2385-992X Naklada = **eldonkvanto**: 60

ISSN 2385-9628 URL: <http://www.esperanto.si/eo/bulteno-informacije-informoj-0>